

Nr 157.

Av herr Löfroth, om förlängd giltighetstid för tur- och returbiljett, som utfärdas för resa från och tillbaka till järnvägsstation norr om polcirkeln.

År 1950 utvidgade statens järnvägar det rabattsystem för personbefordran, som utgöres av särskilda tur- och returbiljetter gällande viss tid, från att förut ha tillämpats endast för viss begränsad ressträcka till att gälla resor inom hela landet. Dessa tur- och returbiljetter ha en giltighetstid av tjugu dagar från den dag biljetten utfärdats. Denna tidsbegränsning är för många hinder för begagnandet av detta rabattsystems möjligheter i övrigt att förbilliga resekostnaderna.

För befolkningen i de lappländska malmfältssamhällena är detta hinder särskilt reellt. De vid gruvorna anställda, som till största delen utgöras av från övriga delar av riket inflyttade personer eller ättlingar till sådana, anse det mycket betydelsefullt att varje eller nästan varje sommar få tillbringa en tid i sydligare trakter. Anledningen härtill är givetvis, utom de personliga relationerna till de sydligare delarna av landet, det kärva lappländska klimatet. Av samma anledning ordnas av malmfältskommunerna till förhållandevis stora kostnader sommarkolonier för barn från dessa kommuner, vilka kolonier förläggas i skilda delar av landet med de för närvarande sydligaste i Halland.

Gruvarbetarna, som numera ha tre veckors semester, och övriga med samma eller längre semestertid vilja gärna, när de kosta på sig och sin familj en resa söderut, utnyttja hela semestertiden. I många fall kæn man ordna det så, att familjen stannar söderut längre tid än under familjefaderns semester, ofta hela sommaren. Dessa långvariga rekreativsvistelser, i regel på landsbygden, äro ur hälsosynpunkt av mycket stor betydelse.

Kostnaderna för familjeresor från norra Lappland till södra Sverige bli under alla förhållanden stora. Det skulle därför innebära en väsentlig hjälp och i stor utsträckning vara den avgörande faktorn, om även vid resor med bortovaro längre tid än tjugu dagar nämnda tur- och returbiljetter finge användas. Det här avsedda syftet skulle vinnas genom en förlängning av tur- och returbiljetternas giltighetstid från för närvarande tjugu dagar till sjuttiofem dagar. En sådan ändring skulle troligen dessutom medföra en för järnvägarna gynnsammare fördelning sommartid av resandefrekvensen.

I fråga om det rättvisa i att bevilja malmfältssamhällenas invånare en speciell förmån av detta slag kan man, utan att närmare ingå på de betydande driftöverskott malmbanan tillför statens järnvägar, hänvisa till det förhållandet, att dessa samhällen existera uteslutande för att exploatera de natur-

tillgångar, som nu, mera än tidigare, visat sig vara av särskilt stor betydelse för hela landet. De människor, som begivit sig till dessa trakter och tagit som sin uppgift att direkt eller indirekt medverka till att dessa hela landets rikedomar på bästa sätt tillvaratagas, ha att leva under klimatiska förhållanden, som äro åtskilligt hårdare än tillfälliga besökare kunna få en uppfattning om.

Av praktiska skäl och med hänsyn till förhållandena bör den föreslagna förlängningen av tur- och returbiljetternas giltighetstid lämpligen utformas så, att tur- och returbiljett, som löses vid järnvägsstation norr om polcirkeln, får en giltighetstid av sjuttiofem dagar. Det bör nämnas, att av landets befolkning ovan polcirkeln den övervägande delen är lokaliserad till malmfältskommunerna. Vid järnvägsstationerna är bosatt nästan uteslutande järnvägspersonal.

I det föregående har nämnts, att den föreslagna ändringen skulle ha stor betydelse i fråga om rekreationsresor sommartid. Det kan ligga nära till hands att begränsa den föreslagna förlängda giltighetstiden till att gälla endast för resor under viss tid av året. En dylik inskränkning torde innebära en komplikation utan att medföra några praktiska vinster. I de fall personer, bosatta norr om polcirkeln, på annan tid av året än sommartid vistas söderut längre än under tjugu dagar, torde det i övervägande antalet fall gälla specialvård vid sjukhus eller kuranstalt. Det kan icke anses orimligt att även i fråga om dylika resor från norra Lappland den föreslagna ändringen får tillämpas.

Med hänvisning till det ovan anförda får jag föreslå,

att riksdagen måtte besluta att tur- och returbiljett på statens järnvägar, som utfärdas för resa från och tillbaka till järnvägsstation norr om polcirkeln, får en giltighetstid av 75 dagar.

Stockholm den 22 januari 1952.

John G. Löfroth.